

Doküman No	FRM-0721
Yayın Tarihi	22.09.2021
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
ULUS MESLEK YÜKSEKOKULU
ORMANCILIK BÖLÜMÜ

DERSİN KODU: OÜP 149

DERSİN ADI: TOPRAK İLMİ

DERS DOSYASI

2026-2027 Akademik Yılı

Güz Yarıyılı

Doküman No	FRM-0722
Yayın Tarihi	22.09.2021
Revizyon Tarihi	23.06.2023
Revizyon No	1

BARTIN ÜNİVERSİTESİ ULUS MESLEK YÜKSEKOKULU ORMANCILIK BÖLÜMÜ		
DERS DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN FORMLAR	YAYIM TARİHİ	
	SAYFA SAYISI	

Başlık

Kapak

Form 1. Ders Dosyasında Bulunması Gereken Formlar

Form 2. Ders İletişim Bilgileri Formu

Form 3. Ders İzlenesi (*UBYS'den alınacaktır*)

Form 4. Ders Değerlendirme
Formu

Dönem Sonu Ders Notu Değerlendirme Grafikleri (<i>UBYS'den alınacaktır</i>)
Yıl Sonu Sınavı Soruları ve Cevapları ¹
Kısa Sınavların Soruları ve Cevapları ¹
Bütünleme Sınavı Soruları ve Cevapları ¹
Ödev Soruları ve Cevapları ¹
Ara Sınav Soruları ve Cevapları ¹
Ders Değerlendirme Anketi Sonuçları
Uzaktan Çevrimiçi Dersler İçin Örnek Ders Videosu Linki/Görseller (<i>Varsa</i>)
Ders İç ve Dışı Uygulama/Etkinlik Belgeleri/Kanıtları (<i>Varsa</i>)

Uyarı!

1	Sınavlar/uygulamalar sonucu en iyi – orta – en zayıf notları alan öğrencilerin sınav kâğıtlarının / uygulama belgelerinin fotokopisi.
2	<i>Bu belgeler haricinde ilgili programı akredite edecek kuruluşun diğer belge talepleri de ayrıca dosyaya eklenmelidir!</i>

Doküman No	FRM-0723
Yayın Tarihi	22.09.2021
Revizyon Tarihi	23.06.2023
Revizyon No	1

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

ULUS MESLEK YÜKSEKOKULU

ORMANCILIK BÖLÜMÜ

DERS İLETİŞİM BİLGİLERİ FORMU

İLGİLİ DERSİN

Adı:	Toprak İlmi	Kodu:	OÜP 149
İşleneceği Saat:	08.30-11.20	İşleneceği Yer:	DERSLİK I
Yürütücüsü:	Prof. Dr. Şükrü Teoman GÜNER	Akademik Yılı:	2026 / 2027 Yılı
Öğretim Elemanının Oda Telefon Numarası:	0 378 501 10 00 /2489	Akademik Dönemi:	Güz Yarıyılı
Öğrenci Görüşme Gün ve Saatleri:	Pazartesi / 09.30-11.20	E-Posta Adresi:	stguner@bartin.edu.tr

DERS BİLGİSİ	
Fakülte/Yüksekokul	Ulus MYO
Bölüm	Ormancılık
Program	Ormancılık ve Orman Ürünleri
Dersin Kodu Adı	OÜP 149-Toprak İlmi
Yarıyılı	Güz
T+U	2+1
Kredi	3
AKTS	4
Dersin Günü ve Saati	Perşembe & 08.30-11.20
Dersin Sorumlusu	Prof. Dr. Ş. Teoman GÜNER
E-posta	stguner@bartin.edu.tr
Ofis	
Veriliş Şekli	Yüz yüze
Haftalık Danışmanlık Saatleri	Pazartesi/09.30-11.20

Amaç ve İçerik	
Amaç	Toprak ile ilgili genel kavramlar, toprağın genel yapısı, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri hakkında bilgilendirmek, toprağın ekosistem içindeki görevlerini ve toprağın ormancılık açısından önemi anlatmak. Ayrıca orman ekosistemlerini oluşturan canlı ve cansız faktörlerin (iklim, yeryüzü şekli, toprak ve biyotik faktörler) tanıtılması ve aralarındaki karşılıklı etki ve ilişkilerinin öğretilmesidir.
İçerik	Toprağın tanımı, toprağın oluşumu, toprak yapan anakayalar, toprak oluşumunda etkili faktörler, toprağın genel yapısı, toprak canlıları, ölü örtü ve toprak organik maddesi, kil mineralleri ve kolloidler, toprağın fiziksel ve kimyasal özellikleri, bitki besin elementleri, toprakların sınıflandırılması.

Dersin Öğrenme Çıktıları	
<i>(Öğrenciler, bu dersi başarı ile tamamladıklarında aşağıda belirtilen bilgi, beceri ve/veya yetkinlikleri gösterirler.)</i>	
Ö.Ç. 1:	Toprak ile ilgili temel kavramları açıklar.
Ö.Ç. 2:	Toprak oluşum faktörlerini ve genel yapısını bilir.
Ö.Ç. 3:	Toprak çukuru açarak örnek alabilir, analize hazır hale getirip tekstür, pH, tuzluluk gibi temel analizleri yapar.
Ö.Ç. 4:	Toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerini tanır ve aralarında ilişki kurar.
Ö.Ç. 5:	Ekoloji ve orman ekolojisi ve orman ekosistemi kavramlarını bilir.
Ö.Ç. 6:	Orman ekosistemini oluşturan faktörler arasındaki karşılıklı etki ve ilişkileri değerlendirir.

Haftalık Ders Konuları ve Öngörülen Hazırlık Çalışmaları				
Hafta	Ön Hazırlık	Konular	Yöntem	Açıklamalar
1. Hafta		Toprak Biliminin Konusu ve Amacı, Toprak Kavramı ve Toprağın Tanımlaması, Toprağın oluşumu olayları, Toprak Horizonları, Anakayalardaki elementler ve mineraller, Minerallerin iyonik yapısı	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
2. Hafta		Toprak yapan anakayalar ve anamateryaller: Erüptif kayalar, Tortul kayalar ve Başkalaşım kayaları	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
3. Hafta		Toprağın oluşumunda etkili faktörler: Fiziksel (sıcaklık farkları, don, buzullar, rüzgâr, göl ve denizler, su), kimyasal (çözünme, hidratlanma, hidroliz, oksitlenme) ve biyolojik ayrışma olayları	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
4. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Toprağın genel yapısı, Kil mineralleri ve sınıflandırılması, Kil minerallerinin oluşumu ve yapısının değişimi	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	

5. Hafta		Toprak Canlıları, Toprak Canlılarının Yaşam Şartları, Toprak Canlılarının Faaliyetleri ve Etkileri	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
6. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Toprağın organik maddesi ve önemi, organik maddenin ayrışması, Orman toprakları ve karbon birikimi	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
7. Hafta		Toprağın fiziksel özellikleri: Toprağın derinliği, taşlılığı, türleri (kumlu topraklar, balçık toprakları, killi topraklar ve bunların fiziksel ve kimyasal özellikleri)	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
8. Hafta		Ara Sınav	Yazılı Sınav	
9. Hafta		Toprağın fiziksel özellikleri: Strüktürü, bağlılığı, gözenekliliği, geçirgenliği, özgül ağırlığı ve hacim ağırlığı	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
10. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Toprağın fiziksel özellikleri: Toprak suyu, toprakta suyu tutan kuvvetler, toprak suyu çeşitleri (sızıntı suyu, kapillar su, higroskopik su, taban suyu, durgun su), bitki-toprak-su ilişkileri	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
11. Hafta		Toprağın fiziksel özellikleri: Toprak havası, toprak havasının bileşimi, toprağın havalanması, bitki-toprak havası ilişkileri, toprağın hava kapasitesinin artırılması çareleri, toprak rengi, toprak sıcaklığı	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
12. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Toprağın kimyasal özellikleri: Toprağın iyonları tutma özelliği ve sebepleri, Toprakta katyon ve anyon değişimi olaylarının esasları, iyon değişiminde etkili faktörler. Topraktaki besin elementleri ve bitki gelişimi için önemi. Toprağın gelişim olayları ve toprak sınıflandırması.	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
13. Hafta		Toprağın kimyasal özellikleri: Toprağın katyon değişim kapasitesi ve baz doygunluğu, toprak reaksiyonu, toprak reaksiyonunu etkileyen faktörler, toprağın tampon alanları	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
14. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Topraktaki makro besin elementlerinden azot (N), fosfor (P) ve potasyum (K) besin elementlerinin kaynağı, dolaşımı ve bitki gelişimi için önemi.	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
15. Hafta	Öğrenilen bilgilerin tekrarlanması	Toprağın gelişim olayları (yıkama, birikme, podsollaşma, lateritleşme, gley, pseudogley, kireçlenme, tuzlanma vb.) ve toprak sınıflandırması	Anlatma, sunum, soru-cevap, tartışma	
16. Hafta		Dönem Sonu Sınavı	Yazılı Sınav	

Kaynaklar

Kantarcı, D., 2000. Toprak İlmi (2. Baskı), İstanbul Üniversitesi Yayın No: 4261, Orman Fakültesi Yayın No: 462, Çantay Basımevi, İstanbul.

Çepel, N., 1996. Toprak İlmi. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İÜ Yayın No: 3945, OF Yayın No: 438, İstanbul.

Çepel, N., 1995. Orman Ekolojisi. İÜ Yayın No: 3886, Orman Fakültesi Yayın No: 433, İstanbul.

Uyarı!

1 | Ders İzlemleri UBYS sisteminden alınan çıktı olarak da buraya eklenebilir.

Ölçme ve Değerlendirme

Yarıyıl İçi Yapılan Çalışmaların Ölçme ve Değerlendirmesi	Sayısı	Katkı Yüzdesi	Açıklama
Ara Sınav	1	40	
Dönem Sonu Sınavı	1	60	

Dersin Program Yeterliliklerine Katkısı

Katkı Düzeyi

Etkisiz	En Düşük	Düşük	Orta	İyi	Çok İyi
0	1	2	3	4	5

S/N	Program Yeterlilikleri	Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Orman, Ormancılık ve Orman Ürünleri alanlarıyla ilgili temel bilgileri açıklar.	☐	☐	☐	☒	☐
2	Ormancılık uygulamaları için çağdaş teknolojiden ve uygun yöntemlerden yararlanabilir, ormancılık hizmetleri ile ilgili gerekli araç ve gereçleri kullanımı hakkında bilgileri açıklar.	☐	☐	☒	☐	☐
3	Meslek alanı ile ilgili araştırma yapabilir, bilgi toplayıp, rapor haline getirebilir ayrıca bu raporu hizmet verdiği kurum ve kişilere açık bir şekilde sözlü ve yazılı olarak anlatabilir, takım çalışması yapar.	☐	☐	☒	☐	☐
4	Mevcut ormanların bakımı ve iyileştirilmesi, yeni orman alanlarının oluşturulması için ekosistem tabanlı müdahalelerde bulunur.	☐	☐	☐	☒	☐

Dersin İş Yükü ve AKTS Kredisi

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri İş Yükü

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri ¹	Etkinlik (Hafta Sayısı)	Süresi (Saat Sayısı)	Toplam İş Yükü
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	25	25
Final	1	1	1
Final Sınavı Hazırlık	1	30	30
Uygulama	14	1	14
Teorik Ders Anlatımı	14	2	28
Toplam			
Genel Toplam			99
Toplam İş Yükü / 25 (saat)			3,99
Dersin AKTS (ECTS) Kredisi			4

¹ Öğrenme-Öğretme etkinlikleri ve bu etkinliklere yönelik ölçme değerlendirme faaliyetleri, dersin öğrenme çıktılarına göre planlanmalı ve uygulanmalıdır.